

Samenvatting

Om in control te komen en te blijven inzake jeugdhulp is een verdere transformatie binnen de jeugdhulp noodzakelijk. Het regionale transformatieplan 2023 zet in op een intensief traject om vanaf 01-01-2023 in control te komen en blijven op het gebied van de jeugdhulp. Het plan spitst zich toe op het omvormen van de inkoop van jeugdhulp, zodanig dat er besparingspotentieel én een kwalitatieve verbetering te behalen valt. Met uitvoering van het transformatieplan geeft het college invulling aan de met de raad afgesproken bezuinigingsopgave binnen het sociaal domein, onderdeel jeugdhulp. Het regionale transformatieplan is noodzakelijk en aanvullend op het lokale verbeterplan (pijler 2), en schept randvoorwaarden om via omvorming van de inkoop van jeugdhulp meer grip te krijgen op onderdeel jeugd.

Beslispunten

1. Het college stemt in met het raadsvoorstel transformatieplan 2023 jeugdhulp regio Zuid-Limburg en de daaruit voortvloeiende aanbestedingen.
2. Het college stemt in met een totale investering van € 2,3 miljoen voor de regio Zuid-Limburg, het aandeel van de gemeente Maastricht hierin bedraagt € 414.000.
3. Het college draagt de wethouder jeugdzorg op de resterende €1,91 mln te verhalen op de andere gemeenten in jeugdregio Zuid-Limburg.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 26 januari 2021

Conform.

1. Aanleiding

In dit voorstel wordt uiteengezet waarom de doorontwikkeling van de jeugdhulp noodzakelijk is en welke investering hiervoor aan de regio Zuid-Limburg en de gemeente Maastricht wordt gevraagd.

Sinds 2015 fungeert de gemeente Maastricht als centrumgemeente voor de jeugdregio Zuid-Limburg. Deze centrumfunctie is vastgelegd in een centrumregeling met een onbeperkte looptijd. De verwerving van jeugdhulp gebeurt op dit moment grotendeels via **bestuurlijk aanbesteden**. Dit betekent dat iedere aanbieder die voldoet aan de eisen die wij stellen zich kan inschrijven. De afgelopen jaren heeft dit geleid tot een zorglandschap in Zuid-Limburg met een zeer uitgebreid aanbod van zo'n 300 aanbieders. Dit aantal wordt door uitvoering van het transformatieplan vanaf 01-01-2023 fors teruggedrongen, zodat de gemeente stevigere grip krijgt op de samenwerking met de aanbieders van jeugdhulp.

Omdat we daarnaast werken met een bekostigingsmodel (de arrangementsystematiek) die niet langer houdbaar is, onder andere door de eisen die het rijk in een algemene maatregel van bestuur aan ons oplegt, moeten wij in deze zelfde periode overgaan tot een andere manier van bekostigen van jeugdhulp. Er moet worden gekozen voor een **zuivere uitvoeringsvariant**: inspanningsgericht (uur x tarief), outputgericht of taakgericht (lump sum).

Niet onbelangrijk is ook dat de gemeente Maastricht, net zoals onze collega-gemeenten in de regio, voor een grote opgave staat om de kosten in het sociaal domein terug te dringen. Hiervoor is onder andere het **verbeterplan** opgesteld, dat ook ter besluitvorming wordt voorgelegd. Dit verbeterplan richt zich op de gemeente Maastricht en de acties die Maastricht kan uitzetten binnen de eigen organisatie om het tekort binnen het sociaal domein terug te dringen. Omdat de inkoop van jeugdhulp verloopt via de jeugdregio is het **transformatieplan** opgesteld, dat zich richt op het verder transformeren van de toegang tot de jeugdhulp en de inkoop van jeugdhulp in de regio. Het is mogelijk om de kosten voor de jeugdhulp terug te dringen door af te stappen van bestuurlijk aanbesteden en over te gaan tot een andere manier van contracteren en bekostigen van jeugdhulp. Uiteraard hangt dit effect samen met het succes dat bereikt kan worden bij het terugdringen van het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van zorg.

Tot slot hebben we **regionale beleidsdoelen** opgesteld en afspraken gemaakt, die zijn vastgelegd in het regionaal beleidskader jeugdhulp Zuid-Limburg 2019-2022. Hierin zijn een vijftal doelen opgenomen die zich richten op het transformeren van de jeugdzorg. In de kern komt het erop neer dat we moeten toewerken naar een meer preventieve aanpak, met meer verantwoordelijkheid voor

de ouders en integrale hulpverlening aan gezinnen, meer de-medicaliseren en normaliseren, meer integrale hulp op maat met ruimte voor de professional en minder regeldruk. Aan deze doelen heeft Maastricht zich via een raadsbesluit gecommitteerd.

Vanwege alle bestuurlijke opdrachten staan we voor de opgave om in korte tijd (2 jaar) een forse impuls te geven aan de transformatie van de jeugdhulp door het herinrichten van de inkoop. Het doel is om per 01-01-2023 alle vormen van jeugdhulp via andere manieren van verwerving in te kopen. Centrale uitgangspunten zijn: dat ingezet wordt op de doelen uit het regionaal beleidskader, de gemeenten in control zijn en de budgetten voor jeugdhulp leidend zijn in de beschikbaarheid van zorg. Om in één 'big bang' het gewenste resultaat te bereiken is het nodig dat tijdelijk meer capaciteit van jeugdbeleid, toegang, team inkoop sociaal domein, financials en juristen wordt ingezet dan nu voorhanden is. De extra regionale investering bedraagt over een periode van twee jaar in totaal € 2,3/m. De bijdrage van de gemeente Maastricht bedraagt in deze periode € 414.000.

Alle regiogemeenten wordt gevraagd om de bijdrage aan de regio-samenwerking voor de jaren 2021 en 2022 te verhogen. Zo ook de gemeente Maastricht.

2. Context

Beleidsplan Jeugd 2019-2022 Maastricht (raad, 11 juni 2019)

3. Gewenste situatie

Het transformatieplan 2023 heeft tot doel om vanaf 01-01-2023 in control te komen en blijven op het gebied van de jeugdhulp. Het plan spitst zich toe op het omvormen van de inkoop van jeugdhulp, zodanig dat er besparingspotentieel én een kwalitatieve verbetering te behalen valt.

Hierbij is een zeer strakke planning opgezet, die zonder vertraging mogelijk maakt dat met ingang van 01-01-2023 tot nieuwe contracten binnen de jeugdhulp kan worden overgegaan.

Verwerving 2023, inzet op 10 verwervingstrajecten

Het omvormen van de inkoop van het gehele jeugd domein met ingang van 01-01-2023 is alleen mogelijk als sprake is van het kunnen inzetten van tien transformatie en verwervingsprocessen in eenzelfde periode, terwijl tegelijkertijd 'de winkel openblijft'. Deze zijn nu nog niet gedefinieerd en worden gekoppeld aan de doelgroepen. Om de lezer toch een beeld te geven van de scope van de opdracht staat hieronder een opsomming van de onderdelen die worden getransformeerd en verworven (inkoop en subsidiëring):

1. Multiprobleem hoog specialistisch en gedwongen kader

- a. Gedwongen en intensief klinisch verblijf
 - b. Verblijf regulier
 - c. Gedwongen kader
2. Thuisvervangend wonen
 - a. Wonen in een pleeggezinnen
 - b. Wonen in een gezinshuizen
 - c. Wonen in een leefhuis
 3. Dagbesteding en dagbehandeling groep
 - a. Doelgroep arrangementen
 - b. Dagbesteding groep
 - c. Dagbehandeling groep
 4. Specialistisch veelvoorkomend individueel
 5. Crisis

Uiteraard lopen de huidige contracten gedurende deze periode door en is daarbij ook de inzet van de betrokken disciplines vanuit beleid, toegang, inkoop, financials en juristen noodzakelijk. We hebben voor de verwervingen 2023 *extra* capaciteit nodig.

Resultaat van deze extra inzet

Het gewenste resultaat vertaalt zich in 2023 in een betere grip op het domein jeugd, op het terugdringen van het aantal gecontracteerde aanbieders, het beter in positie brengen van de gemeentelijke toegang en het terugdringen van de kosten die gemeenten maken ten aanzien van de jeugdhulp. De transformatie is gericht op nieuwe vormen van contractering, waarbij het instellen van budgetplafonds een mogelijkheid is. Het plan is onderdeel van de invulling van de algemene taakstelling budgetplafonds.

Omdat Maastricht centrumgemeente is voor de jeugdregio en de inkoop van jeugdhulp op regionale schaal plaatsvindt, wordt op een regionale transformatie ingezet.

Geen verruiming van het regiobudget betekent minder resultaat in 2023 en uitstel naar 2024 en 2025

Indien er geen overeenstemming is voor het ophogen van het regiobudget, dan worden de huidige verwerving Gedwongen en Intensief Klinisch Verblijf en de subsidiëring van de Leefhuizen, doelgroep arrangementen en het Gedwongen Kader (Bureau Jeugdzorg, WillemSchrikkergroep en Leger des Heils) gecontinueerd en worden er in 2021 geen nieuwe verwervingen opgestart voor de overige onderdelen van de jeugdwet.

Zonder de benodigde investering zal elk jaar opnieuw bekeken worden of er binnen de structurele formatie ruimte is voor het opstarten van enkele verwervingen voor de onderdelen wonen (pleegzorg, gezinshuizen en leefhuizen), groepsinterventies (begeleiding en behandeling) of individuele hulpverlening. Het zijn juist deze onderdelen uit de jeugdwet waar de meeste verandering noodzakelijk is. Hier willen we het aantal aanbieders of fors uitbreiden (pleegzorg en gezinshuizen) of fors terugdringen (begeleiding en behandeling individueel). Het zijn ook deze onderdelen van de jeugdwet waarbij een nauwe samenwerking met het voorliggend veld gaat leiden tot minder zorgconsumptie. Trajecten die in 2022 worden opgestart, leiden in 2024 tot nieuwe contracten. Voor de overige onderdelen wordt gekeken of in 2023 de mogelijkheid tot het wijzigingen van de verwerving bestaat. Deze wijzigingen gaan op zijn vroegst in met ingang van 01-01-2025.

Te behalen besparingspotentieel bij uitvoeren van het transformatieplan

Met de raad is in het kader van de bezuinigingen afgesproken dat de verbeteringen in het sociaal domein tot een besparingspotentieel moeten leiden. Het transformatieplan zet in op de regionale verbeteringen die nodig zijn om lokaal resultaat te kunnen bereiken. Zoals in het verbeterplan opgenomen werken we toe naar een besparingspotentieel van 5% (€ 2mln), ook binnen de jeugdhulp.

Deze aanname van 5% komt niet uit de lucht vallen. Het is gebaseerd op een benchmark van de doorontwikkeling van de inkoop bij andere gemeenten waarbij men van de open house contractering is teruggegaan naar een minder aantal zorgaanbieders en door een strakke sturing en het in positie brengen van de toegangen, het proces rondom in- en uitstromen en het contractmanagement optimaal heeft kunnen inrichten. Het transformatieplan levert een bijdrage aan dit te behalen potentieel. Het plan is onderdeel van de invulling van de algemene taakstelling budgetplafonds en is geen surplus op de reeds opgenomen taakstelling.

Een financiële vertaling van het besparingspotentieel binnen het jeugd domein laat zien dat uitgaande van het regionaal budget jeugdhulp van € 118 mln. een besparingspotentieel voor de jeugd regio te bereiken is van bijna € 6mln. Voor de gemeente Maastricht was dit besparingspotentieel al eerder

geraamd op bijna € 2 mln. Om deze besparing te kunnen verwezenlijken is uitvoering van zowel het verbeterplan als het transformatieplan noodzakelijk.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

n.v.t.

5. Effect op de openbare ruimte

n.v.t.

6. Personeel en organisatie

Met de uitvoering van dit transformatieplan zijn personele gevolgen gemoeid. Er zal voor de periode 2021 en 2022 een tijdelijke uitbreiding van de formatie plaatsvinden van:

- Beleidsmedewerker 4,0 fte
- Data- analist 0,5 fte
- Administratief medewerker 0,2 fte
- Financieel adviseur 2,0 fte
- Inkoopadviseur 1,0 fte
- Aanbestedings jurist 0,5 fte

Deze tijdelijke formatie wordt geworven vanuit de centrumgemeente Maastricht. Over de invulling wordt een separaat voorstel voorgelegd aan het DT. In dit voorstel wordt aandacht besteed aan de WW-rechten van tijdelijke medewerkers.

Voor nadere uitleg over de benodigde formatie zie het transformatieplan, hoofdstuk 7, pagina 27 - 33.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

n.v.t.

8. Financiën

De totale regionale investering (beleid en inkoop) voor de komende twee jaar bedraagt afgerond € 2,3 miljoen. In tabel 1 een totaaloverzicht van de kosten op regionaal niveau, in tabel 2 een overzicht van het Maastrichtse aandeel.

Tabel 1 totaaloverzicht kosten regioniveau

Jeugdhulp regio Zuid-Limburg	Reguliere begroting 2021	2021		2022		Benodigde extra investering transformatieplan
		2021 eenmalige investering	2021 Totale begroting	2022 eenmalige investering	2022 Totale begroting	
		Begroot	Niet begroot	Tijdelijk	Niet begroot	
	P-kst gedekt	P-kst niet gedekt	2021	P-kst niet gedekt	2022	
Regionaal budget Jeugdhulp	€ -118.543.427	€ -118.543.427	€ -118.543.427	€ -118.543.427	€ -118.543.427	
Uitvoeringskosten inkoop	€ 1.803.063	€ 590.939	€ 2.394.002	€ 466.554	€ 2.269.617	€ 1.057.493
Uitvoeringskosten beleid	€ 766.500	€ 631.420	€ 1.397.920	€ 631.420	€ 1.397.920	€ 1.262.840
Besparing 5%	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
	€ 2.569.563	€ 1.222.359	€ 3.791.922	€ 1.097.974	€ 3.667.537	€ 2.320.333
						gevraagde eenmalige regionale investering

Tabel 2 totaal kosten Maastricht

Jeugdhulp Maastricht	Reguliere begroting 2021	2021		2022		Benodigde extra investering transformatieplan
		2021 eenmalige investering	2021 Totale begroting	2022 eenmalige investering	2022 Totale begroting	
		Begroot	Niet begroot	Tijdelijk	Niet begroot	
Maastricht budget Jeugdhulp	€ -39.000.000	€ -39.000.000	€ -39.000.000	€ -39.000.000	€ -39.000.000	
Uitvoeringskosten inkoop	€ 290.921	€ 104.029	€ 394.950	€ 83.509	€ 374.430	€ 187.538
Uitvoeringskosten beleid	€ 137.598	€ 113.349	€ 250.947	€ 113.349	€ 250.947	€ 226.698
Besparing 5%	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
		€ 217.378		€ 196.858		€ 414.236
						gevraagde eenmalige Maastrichtse investering

De bijdrage van de gemeente Maastricht is berekend aan de hand van de in de regio gangbare verdeelsleutels voor de beleidsinzet en inzet van team inkoop sociaal domein. Er dienen nog definitieve afspraken met de regiogemeenten gemaakt te worden maar het uitgangspunt blijft dat iedere gemeente hierin zijn eigen aandeel draagt naar rato van de verdeelsleutels zoals toegepast in de samenwerking aangezien deze investering dient te leiden tot besparingen in de jaren 2023 e.v. Wanneer niet alle gemeenten deel nemen bestaat het risico dat het aandeel van de overige gemeenten toeneemt.

Samenvatting en dekking

Transformatie	2.021	2.022	Totaal	Toelichting
Transformatieplan Jeugd regionaal (beleid)	0,63	0,63	1,26	Investing in doorontwikkeling regionale inkoopssystematiek ten doel betere prikkels in te bouwen richting zorgaanbieders, in een overzichtelijker speelveld, een transparantere en eenvoudigere bekostiging en een betere samenwerking tussen toegangen, inkoop en contractmanagement. Kosten worden gemaakt voor aanvullende beleidscapaciteit, financieel advies, data analyse, aanbestedingsjurist, etc.
Transformatieplan Jeugd regionaal (inkoop)	0,59	0,47	1,06	
Transformatieplan Jeugd aandeel andere gemeenten	-1,01	-0,90	1,91	
Subtotaal transformatiekosten	0,22	0,20	0,41	
Onttrekking algemene reserve	-0,22	-0,20	0,41	
Resultaat	-	-	-	

Collegevoorstel

De totale investering voor Jeugd op regionaal niveau over de jaren 2021-2022 bedraagt €2,3 mln, het aandeel van de andere gemeenten hierin bedraagt €1,91 mln en het aandeel van Maastricht is €0,41 (respectievelijk €0,22 mln in 2021 en €0,20 mln in 2022). Aangezien deze investering zich terug moet verdienen door besparingen in de jaren 2023 e.v. wordt voorgesteld om het Maastrichtse aandeel te financieren uit de algemene reserve.

9. Aanbestedingen

De aanbestedingstrajecten worden uitgevoerd door het inkoopbureau Sociaal Domein.

10. Participatie tot heden

n.v.t.

11. Voorstel

1. Het college stemt in met het raadsvoorstel transformatieplan 2023 jeugdhulp regio Zuid-Limburg en de daaruit voortvloeiende aanbestedingen.
2. Het college stemt in met een totale investering van € 2,3 miljoen voor de regio Zuid-Limburg, het aandeel van de gemeente Maastricht hierin bedraagt € 414.000.
3. Het college draagt de wethouder jeugdzorg op de resterende €1,91 mln te verhalen op de andere gemeenten in jeugdregio Zuid-Limburg.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Nadat het college heeft ingestemd met het transformatieplan wordt gestart met het opstellen van het DT-voorstel voor invulling van de benodigde formatie.

Op 10 februari 2021 wordt in een ingelaste vergadering van de G16bestuurders jeugd uit de regio, de regiobestuurders om commitment gevraagd en aansluitend worden verdere voorbereidingen getroffen voor de aanbesteding van alle jeugdhulp met ingang van 2023.